

B

345-

348.

מכתב

717

תור

תורה

1824

מכתב

717

תור

תורה

1824

מכתב

717

תור

תורה

1824

מכתב

717

תור

תורה

1824

מכתב

717

תור

תורה

1824

מכתב

717

תור

תורה

1824

KAUFMANN
DÁVID
KÖNYVTÁRA

B. 345-8.

1126445

ספר
גל אבנים
כולל

המצבות

לקט וחבר אותנה

אהרן לוצאטו

בעיר טריאסטי

שנת זאת התורה אדם כי ימות

TRIESTE

TIPOGRAFIA MARENICH

1851.

הקדמה

למימי אבותינו הקדושים, הנצח המלכה על הקבר, דבר נפרץ צניעה, ועקב חצינו, הקיס מלכה על קצורת רחל, אצלום צן דוד, עודנו בחיינו, הכין לו מלכה, ויקרא למלכה על שמו, ואשיהו מלך יהודה, שאל לאנשי בית אל, מה הליון הלו, אשר אני רואה, ויאמרו לו, הקבר איש האלהים, אשר בא מיהודה, גם בתלמוד מלאנו, מליין מערת אל, שפירושו, בנה ליון על הקבר, ויחזקאל בנבואתו על מלחמת גוג אמר, וראה עלם אדם, וזנה אליו ליון, ותהי חק בישראל, להשיב מלכה לאצן זכרון, על כל קבר יורדי דומה, ולכתוב עליה תהלות כל איש ואיש לזכר עולם תהיינה :

ויהי כאשר חלפו הימים, חשבה משחור נחות לשוננו הקדושה, נתיצותיה עור, דרכיה יעקשו, גם צערי איטליח הפרו את צריתה, וישליכוה אחרי גוס, ואין דורש לה, אף כי צעירנו, השוכנת לחוף ימים, יושביה למסחר יציעו, וסוחריה למחוז מפלס יפנו, אין עוזר לה, גם חקת הליון נשכחה, וזמחשכים הושזה, אוחזי קסת הסופר מעטו, וילכו בלא כח, דקדוק הלשון נעדר, והמלכה כוזבת :

אך עתה זרחה עלינו השמש, והרעה נעלרה, החכם המפורסם שמואל דוד לוצאטו איש טריאסטי הרים המכשלה הזאת, הקיס את לשוננו מן המעלות אשר ירדה, פירושו וכתציו היקרים, אור על פניה הפילו, וגם כתיבת הליון על משפחה השיב, המלכות אשר נמנו חצרו, הן הנה המגידות דברי אמת, ולסוגן נקיה וזכה, מלכד העומדות צערי ספרד אשר לקט, ותהיינה לאגדה אחת צידו :

התפלה

אז אחרתי בלבי, לא דצר רק הוא, לעשות ככה, ואם ילעיגו לי לאמר
 זה חצר דצר דצור על אדני פי, וזה חצר על אצני צהר, זה לקט
 דודאים צשדי תרומות, וזה שקמים צשפלות, ויהי מה, אחריו ארולה
 וצעקבותיו חלק, גם אני חלק המצות אשר חציתי, ותהינה לאחרים
 ציד כל איש, כתב זכרון עד עולם, להקים סם המת על לוח לצר, ונגד
 פניו יהיה תמיד: *אשר יצאנו ממצרים ויהי ערב ויהי קול ה' ויהי רעם ויהי אש*
אחלי יכונו לפניכם יודעי צינה ולשוך, אם שגיאותי רצו מספר, כי הלחות
 והדקדוק רחקו מני אל תחשבו לי עון, קצר עלי מלע הלמוד,
 מפני העבודה והערות, אשר העמים עלי מצני, מנעורי עד- היום הזה,
 הנה היו צעוקרי, כי עמותי לא צידי הנה, כי שמוני נוטר את הכרמים,
 ללמד הילדים הרבים והרקיס, ולכן כרמי שלי לא נטרתי, עלטה
 כסתה פני, אור התכמה לא נגה עלי, משפט הלשון זר צעיני, ונשארתי
 בעור ממש צנהרים, אשר על כן הוחלתי, כי לא תשכחו צון על
 מחצתי, אשר עפחתי ורציתי להפיק רצון תשוקת אהצני ורעי, ורק לרצון
 תהיה לכם:

אחרן לוצאטו

אשר יצאנו ממצרים ויהי ערב ויהי קול ה' ויהי רעם ויהי אש
 אחרן לוצאטו, אשר יצאנו ממצרים ויהי ערב ויהי קול ה' ויהי רעם ויהי אש
 אחרן לוצאטו, אשר יצאנו ממצרים ויהי ערב ויהי קול ה' ויהי רעם ויהי אש
 אחרן לוצאטו, אשר יצאנו ממצרים ויהי ערב ויהי קול ה' ויהי רעם ויהי אש
 אחרן לוצאטו, אשר יצאנו ממצרים ויהי ערב ויהי קול ה' ויהי רעם ויהי אש

המצבות האלה

הן הנה

אבני זכרון

לכבוד הנגידים במחנה העברים

הרבנים המובהקים

א"ב"ד ומ"ץ

בעיר טריאסטי

יעקב לוצאטו	כ"מ"זה"ר"ר
יעקב קאפרילים	"
יצחק פורמיגיני	"
יחיאל בנימן סגרי	"
רפאל נתן אשכנזי	"
מרדכי יצחק קולוניא	"
אברהם אליעזר הלוי	"
הנגיד אברהם חי די קולוניא	"
משה זכות נורצי	"

א

ציון הלז הוסד לשם הטוב
 כמוהרר יעקב לוצאטו תנצ'בה
 אשר גוע באחד לירח מרחשון
 שנת ה תקיג

הבט אנוש רמה ראה איכבה
 תושת בגוש עפר ואין מונע
 שוב שוב ואל תמעל אויל פושע
 שור אחרית כל חי אשר היא ככה
 אך אם הלום טמון יסור הארץ
 צדיק אשר הלך במעגל יושר
 נפשו בטוב תלין מקום האושר
 תחת כבוד כסא אדון הערץ (א)

1. Marchesvan 5513.

(א) לא ידעתי טס המצור

ואחריו היה
 כמוהרר יעקב בן ברוך קאפריילים
 גם הוא האיר את עיני קהלתנו
 בתורה ובמצות
 וירענו כתם לבבו
 תנצ'בה (א)

(א) עזרתי צנית הקצרות למלוא ליונו, והנה איכנו, גם הפרט
 בקסתיו, ולא מלאתיו

מצבת קבורת איש חיל רב פעלים מעלת הרב הכולל
 הדיין המצויין חסיד וענו כמו הרר **יצחק פורמיגיני**
 וצוקל מ"ץ בק"ק טריאסטי י"ע"א נקרא אל השמים
 מעל ביום **שמיני** לחדש תמוז שנת **התקמח**
 ליע וחלו"ש אכ"ר ש"ח"ה ח"ה ס"ח

יצחק

לחפור הלא שלח בארות ישע | מים שאוב ממעינו נובע
 פתח וזרה בור פעמים תשע | מעין וגל משחת בהתגלע
 עשק וריב שטנה וטיט וחומר | רפס ודלח כל סרוחי רשע
 מצא באר חיים ומי מתנים | עלה שמי מרום אזי ויאמר
 עמי רחץ וטהר מחה הפשע | הוי כל אשר צמא לכו למים
 קול העם מקשה

סור נא וראה את המראה	יוצא ובא שפל גאה
אשור כולל מוסיף אשור	צדיק נרקע תחת הצור
את הדבר הסכת ושמע	יול תחול הה עינדתדמע
בין כל צבאות ארץ שמים	קול ריב נשמע יום או יומים
בין אראלים ומצוקי ארץ	פרח מדון ויפרץ פרץ
כל בו אוחו וביד רמה	ובכל אונים ירבה עצמה
מי דן דינס מי השליט	רעם נצים מי הוא ישקיט
הלז אומר הוא מפעלי	מה אומר זה? כלו שלי
אזן הקר בן וישלם	ישר שופט מלך עולם
משפט שפט אמר גור	נאות לבש עוז התאזר
גוף על עפר יצע ערשו	דועל אל על רוחו נפשו
בניך הם צאן מרעיתך	נר ישראל תזכור עמך
תאצל עליו מטוב ישעך (א)	יאר אליו הוד יפעתך

8. Tamuz 5548.

(א) סס המזכר כנ"ס מ"ר ישעיה נורצ'י ז"ל ס"ה

ללא... חכם הלימים... חכם הנוסף חכם
ד

מצבת קבורת גבר חכם בעוז ולמד דעת כמ'הר"ר
יהואל בנימין סגרי תנצ'ה נקרא אל השמים
ביום **כה** לחדש כסליו שנת **ה תקנב** וחלו'ש:

יביט עובר היום אם בעל נפש
קרש גלמי שכב על עפר נחת
יותך נא פה חמרי בשאול מתחת
אד עד צרף צרף מטיט ורפש
לשוב ולהתחדש כשני תולעת
בין הגנים עתה תצא לשוח
כפשי זכה ברה מסיג סרוח
יתן החי על לב כל זאת לדעת
מה רב יפעל יזכה בימי הארץ
נירו לכם בני זרעו הצדק
סחוב הלאה השלך חלאת כל שרץ
גדרו גדר היטב חוק כל בדק
ראו תראו עוז יה קולו תשמעו
ראר פניו לכם כל טוב תשבנו (א)

28 Chisleu 5553.

(א) סס המחזר ר' יחזק טיוולי ז"ל ס'

(א) חכם הנוסף חכם הלימים חכם הנוסף חכם

מצבת קבורת הרב הכולל מוכתר בכתר תורה ותבונה וכתר
 שם טוב עולה על גביהן ה"ה הדיין המצויין הדרשן המופלא
 א"ב"ד ור"מ מ"צ בקהלתנו הקדושה אלופנו ועטרת ראשנו
 כמו ה"ר רפאל נתן אשכנזי ו"צ"ק"ל נתבקש בישיבה
 של מעלה ליל יב טבת שנת קס"ה הסופר במתניו וח"ל"י"ש

נתן הנביא בא ויוכח מלך הזהיר קום בן אדם שוב נא מפשע
 וברוח פיו הציל גבר מסער שאוב מי החכמה ממעי' ישע
 למד ארחות משפט אל שב ונער ובצמאון שתו במרוצה תלך
 וכאב את בן ירצה נושע מחדק הוא במרומים ישכון שולל מחמר
 קרא הבן יקיר! משם ויאמר עושר לא תתאוה אל תירא עוני
 אסיראת אל תכסוף תשכיל כמוני

אכן הזאת תקרא תאמר

קנה שם טוב גדל גבר
 לוית הן לו עוז וגבורה
 לכבוד שדי הוד משכנות
 לשני אחים במקור הטוב
 בין מנהגים איש על דגלו
 בו תתהלל כל העדה
 איה רועה איה מרוה
 הנה חי הוא בפעולותיו
 איש הנכון כס יתעודד
 בין אראלים לו אפריון
 לגאולת אום יכביר מלין
 רוח נפח מלביש ערום
 נגיר על כס שם למקומו (א)

רב המורה תחתי נקבר
 לאי חכמה לקח תורה
 אמר בני עת הבנות
 לדור יהדיו הנה מה טוב
 טה שלום מה רב חילו
 פארת עם מטמון חמדה
 זר נפל כל לב דוה
 אמנה תבט בתהלותיו
 (שם ימצא הון עת יתבודד
 כמוס נצב ובצל עליון
 נפשו אכן בטוב תלין
 זמר תשמע אז ממרום
 יום לתחיה הוכן עמו

12 Tevet 5560.

(א) שם המחבר ר' יוסף אליעזר מורפורגו ז"ל א"ה

מצבת קבורת איש חיל רב פעלים גדול ליהודים ורצוי
לרב אחיו דרש טוב ודבר שלום כמו הדר **מרדכי**
יצחק קולוניא וזקל אשר נקרא אל השמים
מעל אור ליום **ששה** לחדש אדר ראשון שנת
ה תקפד לימות עולם תנצבה :

מות אכזר, עז תתאזר, חרבך תניף, על איש תמים ?
איך ביערים, אין בהרים, סרפד לכרות, לבלום שקמים
כי בגנים בין אלונים, ארת תלקוט מור ובשמים ?
לשוא תיגע, לריק תפגע, כי לא ימות, כל הימים -
גבר שם לו כבוד כלו זכרו יהיה, בין העמים :
מורה דעה את לב תעה, מתק וחין, אל פיו תמים
רודף שלום, עדין לבלום, אמר גור, להרוס קמים
דובר צחות, שת בטוחות, יראת האל בנעלמים :
כהתה עינו, אך ענינו, רבי תורת צור עולמים
ישש זקן אהל שכן, בנוה חיים, במקום רמים : (א)

6 Primo Adar 5584.

(א) טס המחזר ר' יוסף יעקב מי טיוולי ז'לס'ס

מצבת קבורת
הדר

אברהם אליעזר הלוי

שנפטר

ביום י"א לחדש כסלו

שנת **ה תקפו** לב"ע

תנצבה (א)

11 Chisleu 5586.

(א) וילו לצני עדתו לאמר : אליוקס על קברי, ליון, כי חס להזכיר שני, ויום
מקודתי.

ה

לאברהם למקנה

פה נטמן רועה נאמן אבן פנה ומקור בינה אלופינו מראש
הנגיד כמ"וה ר"ר **אברהם חי די קולוניא** זצ"ל תנצ"ב
ומלד **שבעים ושבעה** אשר חי ויגוע וימת ואור למוצאי
שבת קדש לסדר טהור הוא ובאדר שני **היךך** נפל הה!

כי גמר חסיד בשנת עולם לפ"ק יאמר **נא ישראל**

ידיך יהי נגיד עם מצוה לאמי בשבתו בלכתו תעודה ימלל:
בבכיה אמר בשכבי ובקומי ודמעה בנאדי כעולל ויונק:
אהה! סף גאוני וגבר שלומי טהר-לב בישרו וענו כהלל:
גויה בספיר תכסה ותכון נשמה בצל-אל תרומם ותשכון: (א)

23 Secondo Adar 5592.

(א) טס המוצר כמ"וה ר"ר משה זכות כרלי זל"ה

ט

מצבת קבורת כמ"וה ר"ר **משה זכות נורצי** איש
מנטובה וצוקל אשר לקח אותו אלהים פתע פתאום
ליל **כב** יום לחדש מרחשון לסדר בוא ברוך ה' לשנת
אך השך ולא אור לפ"ק תנצ"ב

איך שבתה מדהבה	תזכיר פה המצבה
גנב פתע רב עברים	איך מארץ העולים
מבית אל למחוז חפצו	ויהי אך יצא יצא
נפשו עפה למרומים	אל בית אל בית עולמים
איך פתאם זהב הועם	ותהום רבתי עם
איך פתאם כבה אורה	ותבכה מר מר תורה
החכמה תאיר פניו	כי האיש משה ענו
הוא חמדת עם ישראל	הוא היה תמים עם אל
גם טריאסטתשכח משה (א)	אם אביו הבן ינשה

22 Marchesvan 5593. (3)

(א) ויהי כעלות המנחה, כאשר כלו התלמידים לשתות ממעין חכמתו, ויזלז
מצית הלמוד כיום ויום, וילך אל צית התפלה, עודנו מחלה את פני אלהיו,
כצלי מות אפסוהו, ויזלז אל ציתו, ויגוע ויאסף אל עמיו:

(ב) טס המוצר ר' שמואל חיים זלמן זצ"ל

המצבות האלה

הן הנה

אמרות טהורות אבנים יקרות

כתבן

החכם המפורסם

ר' שמואל רוד לוצאטו

איש טריאסטי

על חוט המשלש

קשור אהבתו

אשתו חותנו וחותנתו

מצי"ק
אשת יראת ה'

אשת חיל עטרת בעלה
חכמה ומוסר דרכיה
צדקה וחסד מעגלותיה
מרת **בלהה בת שבע סגרי**

אשת **שדל**
בלא יומה לקחה
יום ב סיון תרא'
והיא בת **לח** שנה

בכו בכה להולכת
בתחלואים רעים וארוכים
יתן ה' לה ותתענג במרומים נפשה
הלף צדקתה
וחלף יגון ואנחה
אשר היו גורלה ימים רבים
והוריה וילדיה
ואלוף נעוריה
שבעי מרורים בחייה ובמותה
ירחמו
ינחמו

2. Sivan 5604.

יא

מצ"ק
הישיש הנכבד
החבר

ר' רפאל ברוך סגרי

נאה דורש ונאה מקיים
בתורה בלשונות ובחכמות גברה ידו
ועד היום האחרון שעשועיו היו
צדקתו ותם דרכיו
היו למופת בארץ
לתלמידיו הרבים ולכל יודעיו
אהוב ויקר היה

בליל ה' כסלו תר"ח

בו שמנים ושלוש

נאסף הצדיק

5. Chisleu 5608.

יב

מלכה צפרה

אלמנה מה"ח"ר

רפאל ברוך סגרי ז"ל

דרכיה צדק ויושר
וכל מעשיה חסד ואמת
יראת ה' אוצרה ותורתו על לשונה

כב' כסלו תר"י

בת פד' שנים

אל בית הגמול
מלאכי שלום קראוה

22. Chisleu 5610.

חמצבות האלה

הן הנה

אמרי דעת דברי צדק

חבר אותנה

ר' שמואל חיים זלמן

תלמיד הרב המפורסם

ר' ש'ד'ל'

איש טריאסטי

לכבוד

אוהביו רעיו וקרוביו

לזכר עולם תחייתה

יג'

אבן מזכרת

כמ"ר משה ברוך בן יצחק לוצאטו ד"ל

הקם על יום מ"ט מונים

שנת במישור הלך אתי לפ"ק

ומה היא מדת ימיו

עובר! על משכבו אמור שלום

כי הוא רדף רק דין אמת שלום

ויהי מקץ ט' חדשים ויחל בנו חליו

ואך לעפר פיהו

ולשחקים פניו

ותכלינה עיניו

מיחל אל אביהו

ואביו קרא לו: בנימץ הבה

בוא עמי ובשלום יחדו נשכבה

והנו לרגליו שוכב (א)

5. Sivan 5593.

(א) בחנויסי לחדש אדר נפטר בנימץ בנו, ויקר ונקרסו, להקצר לרגלי אביו.

יד'

שושנה

אשת אהרן לוצאטו

בת כד. שנה גועה

יום יא' מרחשון התקצה

איך מהרת לנבול

ואישך אך שנה באהבתך שנה

את מאשרת!

זהוא מי'ינחמהו?

בת מעיד.

דמותה כדמותך

נא כנפשך תהי נפשה

11. Marchesvan 5598.

טו

ליחיאל ויואנטי

הריצותו ואמונתו הנה היו בעוזריו

וברב רכלתו הרבה חיל

ויהי לעת זקנתו אמר אנוחה

והנה בתו היחידה

יהודית קוסטנטיני

אמללה באלמנות נעוריה

וששה ילדיה אתה

ויתחזק **יחיאל** ויזעק

ימי אליך ימי אליהם

נתונים נתונים

ויהי לה לאיש ויהי להם לאב

אשתו בתו ובניה

בשברון לב הציבו

ימי חייו **חמש וששים שנה**

גוע **בשני בשלשה עשר בו**

התקצט

13. Jar 5599.

טז

מצבת זכרון
לעמנואל בן חזקיה יעקב

מבית אהרן ותלמידיו

נקרא פתאם אל משכן התגמולים
 בחדש שנים עשר בשבעה בו

שנת ה'רל"ג גדולתו לפ"ק

ידע קונהו בפעלו ובלבבו
 וישנא חטאים ולא חטאים

ידו הרוצה וידיו אמונה

במסחריו ובמרכתו

עשה והצליח ולא רמו עיניו

דבר מעט ועשה הרבה

בחסד וברחמים

דמעו אביונים על קברו

תעלינה לריח נוחה לפני ה'

אחיו וביתו ההלכי בדרכיו

בבכי מר הציון הקימו

7. Adar 5602.

יז

מקום מנוחה
לפינחס ויואנטי

איש מנטובה
בימי בחורותיו ימי הרעה
לא נפלו פניו
ידיו רב לו בסחורה
עשה והצליח

כי דרך אמונה בחר
וילך מנוח לחיי **נ"ח**
באדר ראשון **בששה** בו
שנת

הארץ אשר **גרת** בה
אשתו האמללה

אפרים ורוד

בניו
ממאני התנחם
כי עיניו ולבו עליהם
כל ימי חייו
הציבו
האבן הזאת
לאות אחבה ולזכר כבוד

6. Primo Adar 5603.

יח

מ"ק

לכמ"ר **משה סגרי**

ירד עלה וירד
בסלם הזמן
ותמיד

יראת ה' היא אוצרו
ומשה עלה אל האלהים
בשלשה עשר **בנ"ה** בו
שנת **גרת**

יגור באהל ה' עולמים

25. Secondo Adar 5603.

יט

מפח נפש הורים ומורים
 מי ימלל
 משוש לבנו וצפיתנו
 כמו רגע חלף

יוסף לוצאטו

בן פרת
 עלי עין התורה והחכמה
 ותגע בה רוח המות
 ותיבש

בתשיעי בטוב תליו

שנת לא **תרדה** בן

ונצעק מי ינחמנו
 לולא אמרנו
 לב טהור בן רוח ישרה בן
 לאיש אשר אלה לו
 חלדנו לא נכון
 וחנה טוב מאד זה המות

17. Chisleu 5609.

כ

בשנת נסע יתרה

ומות על פני ארצנו חלף
וקצר קצירו
בלי שכחה ופאה

ויהי בשביעי בי"ד חוקה בו

ויך במ'רת

שמחה מורפורנו

ויכס ענן היגון את לב ביתה
והאביונים בכוח זאת תהלתה
ומי ימלל דאבון נפש בעלה

כמ'ר אליהו

יבכה יליל ויוזעק
מי יתנני ראש שמחתי!

44. Tisri 5640.

כא

באהר למועד החג

שנת שם מעשר רב
נפקדה הצדקת

תמר זלמן

אך באה בזקנה
כל ימיה פנו בעברת הזמן
והיא מתאמצת לנצור פקודי אל
בנה ובנותיה קודר שחו
כי פנה הודם פנה הדרם

45. Tisri 5640.

כב

ויהי בשנת יתר עז
 עול ושכ כציץ יבש יכולון
 כי רוח הדו נשבה במ (א)
 והנה בשמיני בתשעה בו
 והמגפה חשבה להעצר
 כרע נפל שכב
 עודנו בלחן

כמ"ר שלמה מורפורגו

ברב חכמתו ברכתו
 הרבה חילו ושמו
 ולכו לא גבה
 ביתו עמו ועירו
 כבדוהו בחיו
 ובמותו בכוהן
 ותהי משכרתו שלמה!

9. Marches van 5640.

(א) רוח הדו (Cholera - Asiatico) Vento d'India.

כג'

פה מצאה מנוח
 הזקנה הנכבדת
 רבקה ויואנטי
 מבית אשכנזי
 בשני בי"ט שנת ותרר
 ורבקה אשה חכמת לב
 צופיה הליכות ביתה
 אם במצר אם כמרחב
 דרכיה דרכי נעם
 בתה ויוצאי ירכה
 נוצרי פקודיה
 בלב דוי המצבה הציבו

49. Jar 5640.

כ"ו

י"ד חזק' וטעם יחזק
 וזכור' כפי' דואם' כפי' זכור
 כפי' כפי' המעט' וזה' חזק' יחזק
 כפי' חזק' יחזק' יחזק' חזק'

כ"ו

מצבת יצחק לנבי זצ"ל
 גוע ברביעי בששה בו
 שנת

אשה ריח ניחחי

אביו ואמו יעזבוהו

וחסד עדתו יאספהו

וישת לבו לתורה ויצלח

ובעדת חכמים **חבר** נקרא

ויהי אך יצא יצא מבין המצרים

ומצא אשה מצא טוב

חלה חליו ומעת לעת נאסף

ויבכו אותו כל בית ישראל

יושב בשמים **יצחק**

יעתר לנכח אשתו ולפרי בטנה

והאמללה תנחם

6 Tamuz 5610.

המצבות האלה

הן הנח

אשר חבר

אהרן לוצאטו

לאהבה ולזכר כבוד

על אוהביו רעיו וקרוביו

תנצ"ב

כה

מצבת קבורת הזקן הנכבד
 כר' **אברהם קוציר**
 אשר עלה למרום
 בחדש **העשירי**
בחמשה עשר לחדש
 בשנת **ויפרש** כפיו אל ה'
 לסדר לך לשלום

שלום שלום יבוא על משכבך
 וכבוד עליון יורח על הוד נפשך

15. Tevet 5596.

כו

מצ'ק
 ר' **יוסף פינסו**
 עודנו באבו קטף
 ויהי ממחרת השבת
 וכמו השחר עלה
 בכ"ו לחדש שבט
 שנת **ויבא יוסף הביתה**

מהולדו עד רגע מותו
 יראת אל טהורה עז חמדתו
 עוב חוט משלש גדר ביתו
 אמו ואחותו עם רעיתו
 כי לקח אדוני **יוסף** אותו
 לתת לו שכרו כפעלתו

26. Seevat 5596.

כז

מצבת קבורת הזקן
כמ ר יעקב כהן בארג

הלך לעולמו

יום ט אלול שנת התקצו

סכת שלום ופרוש שדי עליך
ויהי משגב לדרך משגב בניך

9. Elul 5596.

כח

מצבת קבורת הזקן
כמ ר יצחק ב אברהם קוריאל

וילך לו אל בית מנוחתו

ביום שלשה עשר

לחדש מרחשון ש' התקצו

ויהי כי זקן יצחק ויקרא לבניו ויאמר:

ראיתי חיים כי אינם חיים

עד היום כי אבוא למקור חיים

אחד מבני נגזר מחיים

חנה זקנתי למה לי חיים

13. Marchesvan 5597.

כט

הן פה שוכב

כר דוד ב' רפאל לוצאטו

הנגזר מחיים

בעשתי עשר חדש

בארבעה עשר לחדש

בשנת **התקצו** תנצבה

בן אדם אל תיגע למצוא מנוח
כי יום המות יום ראשון לנוח
הבט קבר נכון ליגיעי כה
וראה כי הכל הכל ורעות רוח

14. Seeval 5597.

ל

מ'ק'הקון

כר יצחק ב' אברהם הלוי

עלה למרום

בעשתי עשר חדש

בעשרים לחדש

שנת **התקצו** תנצבה

כמטרה לחץ צרות שמוני
עד נגלו חסדי אל ויוציאוני
מעמק הבכיה משאת ושבר
לשכון בבטח רחוק מכל גבר

20. Seeval 5597.

לא

הזן פה שוכב
 הזקן כר' **מנשה ב משה חפץ**
 עלה למרומים
בשנים עשר
 לחדש **שנים עשר**
 הוא חדש אדר ראשון
 בשנת והיה ביום **ההוא יתקע** בשופר גדול

עובר! השפל עיניך
 ארצה, וראה ביתך
 וברית אל חי אל תפר
 אתה עפר ואפר

42. Primo Adar 5597.

לב

קמתא קבורתא
דרחל **דיוסף**
 אתת ר' **יעקב חי רוסו** בר' **ירחם בר משה רוסו**
בחמשה בארבעה

לירחא דאביבא
 בשנת **התקצז**
 כחדא לשמיא סליקו
 וחות **רחל** ארי מית רביא
 ורהסת בתרוהי
 ואולו תרויהון
 ואתו לאתרא

4. Nissan 5597.

5. Nissan 5597.

לב

הן פה שוכבת
הזקנה הנכבדת

מ' אסתר אשת כר' משה יהושע לוצאטו

ימי שנותיה שבעים

ובשנת תר' אסתר

בחדש שנים עשר הוא חדש אדר

בשלשה ועשרים בו

בערב

היא באה אל בית מנוחתה

כל מכיריה יאמרו לה:

צופיה הליכות ביתה

ולחם עצלות לא תאכל

23. Primo Adar 5600.

לד

הן פה שוכב

עמנואל וואלף

עזב מגורי רעות

ופנה למעלה

יום ב' לחדש שבט

שנת התרג

ארחותיו לנכח הביטו

במעגלי יושר הדריך בניו

ולזכר כבוד

הציבו לאביהם הציון הלז

2 Scevat 5603.

לה

דוד כהן ארא

מעיר טריאסטי
בן יקר ילד שעשועים
בשנת **תשע** לחייו
גוע בארץ פארמה
בשליש בשלשה לחדש

שנת **תרנ"א** לפ"ק
ואחותו מרעיו קמו
לספוד לו ולקברו בעיר מדינה
מה כבוד אבל הוריו!
ויהי הם מתהלכים עמו בארץ
שמחים בבן יחידם
ומתענגים בו
כמעט רגע
ככתה כאש כל נחמתם
מי ינחמם?

3. Sivan 5603.

לו

ר' יואל מאיר בר שמואל וואלפלער

מ"ק
הנגזר מחיים
בימי חרפו
יום **יג'** לחדש אלול
שנת **תרנ"א** לפ"ק

מזלו מזל מאדים
נהרג בידי רוצח
אכזר לא בן ברית
אל קנוא ונוקם
כפר חטאתיו
תניחהו במנוחות

13 Elul 5603.

לו

הן פה שוכבת
הזקנה הנכבדת
מרת **לאה**

אלמנה מר **אורי מורפורגו**

ביום **ט** לחדש שבט

שנת **הרד** לפ"ק

למרום עלתה

ויציבו בניה מצבה

על קבורתה

היא

מצבת קבורת **לאה**

עד היום

9. Seevat 5604.

לח

הן פה שוכב

הזקור **יעקב ברוך בן אברהם הלוי**

עלה למרום

יום **כו** שבט שנת **התרד**

לא שקטתי ולא נחתי

ויבא מות

ברוך ציר נאמן להמית החיים

וברוך שולחו מחיה המתים

26. Seevat 5604.

לט

אבן זכרון
 הכבודה הצנועה
 מרת **מלכה** אשת ר' **יצחק הלוי**
 בת **ישראל** (א)
 משפחתה **מלאכים** (ב)
 ביום הנפת העומר
 הניפה את נפשה ליוצרה
 בשנת **אחת ועשרים** לחייה
 שנת **תרד** לב"ע

אם ימיה קלו מני רץ
 כי גדעו חייה בימי חרפה
 שופט כל הארץ בן משפטה חרץ
 היוכל גוש עפר דבר מאומה?
 האנוש ילמד לאל משפט?
 אתם הוריה ואישה!
 דומו והשתחו לו
 שאו מרום עיניכם לאבי יתומים
 המשגיה על בנותיה חוט המשלש
 ואל תעצבו עליה
 אם ביניכם איננה,
 כי נפשה בצל שדי מתלוננת

16. Nissan 5604.

(א) סס אזיה

Angeli (ב)

מ

הן פה שוכב

אורי בן בן ציון סגרי

מדכה ביסורים

ויעזב ארץ תלאובות

וילך לו אל ארץ החיים

בראשון בששה ועשרים בו

שנת **תרד** לפ"ק

מרכלתו בצדק

מסחרו במשפט

ויכבדוהו הרוכלים

כי אמת היתה בפיהו

וידבר על מרגזיו אל גבהה גבהה

בלי פחד ובהלה

כי יראת שדי על לבו הקוקה

26. Nissan 5604.

מא

עדה המצבה

כי פה שוכב

משה חי ישורון

מדכה ביסורים

וברב תחלואים

הנגזר מחיים

ממתיר אסורים

בימי הנערים

ירח האתנים

היום יום **שלשים**

שנת **התרה**

30. Tisri. 5605.

מב
 תחות קמא הדא
 קביר גברא סבא
 משה יהושע לוצאטו
 די שבק ארעיה בסיבו טבא
 בניסן בעסריץ ותשעא לירחא

מב
 תחות קמא הדא
 קביר גברא סבא
 משה יהושע לוצאטו
 די שבק ארעיה בסיבו טבא
 בניסן בעסריץ ותשעא לירחא
 שנת תרה
 ואזל לאתריה
 אתר דחי עלמא

29. Nissan 5605.

משה יהושע לוצאטו

התרה

מג

זאת אומרת
עטרת נשים נפלה
עת נאספת אל עמך

את רבקה

אלמנה ממ'וה'ר'ר

אברהם אליעזר הלוי

מוכתר בכתר תורה
מורה צדק

עשרים ושש שנה

בעיר הזאת

שני חיי רבקה עד פה ה הגיעו

ובמחרת יום הבכורים

שנת תרה גדעו

את מאשרת!

ראית דרכי שתי בנותיך

כי דרכי נעם המה

ותשמחי

ואם אין לך בן

נכדך היקר

ישראל אריה כהן ארא

הלא טוב לך מעשרה בנים

בנות ישראל אליה בכינה!

כי כל הנשים פה אחד

את עלית על כלנה

מד

מצבת יגון
מוזרת צרה
בן יחיד
ילד שעשועים

מאיר גריגו

בן שנתים ימים
ביום ה תמוז

התרה

לסדר חציו ימחץ
בעלות המנחה
בעד החלון נפל
לא הוסיף קום
הוריו השוממים
בוכים וצועקים
מי יתן מותנו תחתיד!

8. Tamuz 5605.

מה

אליה ויניצואן

בן ששים לזקנה
יצא מעבדות לחרות

בחדש החמישי

בארבעה בו

שנת תרה לפ"ק

אשתו ובניו הכואבים
הציבו האבן הזאת לזכרון

4, Av 5605.

מו

אני

יצחק יוסף בן אברהם הכהן

בימי חרפי

בן ד"ם שנה

עזבתי ארץ מגורי

בשמיני בארבעה לחדש

שנת וקול התור נשמע

אבי יתומים!

רחם על בני

דיין אלמנות!

ריב אשת חיקי.

רחום וחנון!

כפר חטאתי.

נוצר האדם!

הצל נשמתי.

4. Marchesvan 5606.

מו

כיום שבת קדש

ב' לחדש אדר

בשנת קול התור

יוסף הכהן עהרענפריינד

הליכות היינו השלים

בניו כואבים

נושאים תפלות

לאל

בעד נשמתו (א)

2. Adar 5606.

(א) הנצבה הזאת. העתקתיה מלשון איטלקי

זכרה מחרתא יוסף קסזי קחצי

מח

מלכה רבקה
אשת יצחק בן יוסף פינקרלי

הלכה למנוחות
ביום י' לחדש האביב

שנת ה'תרו

ראית את המות
ולא חרדת
צוית לבניך
שמרו דרך ה'
ותאמרי להם
צורת פני מורי (א)
לנגדי תשימו
ובה תתענג נפשי
את מאשרת!
כי לאות ולמופת
לבנות עמך היית

6. Nissan 5606.

(א) כמוה"ר ר' אברהם מי ריגו ז"ל ה"ה מ"ז ואב"ד בעיר גורליץ

2. April 1906

(א) יצחק קסזי - מלכה רבקה - פינקרלי

מט'

מצבת קבורת הזקן
(א) שמואל חי בן רפאל אברהם חי

מבית מורפורגו

ימי חלדו השלים

בחדש **השני בשמנה** לחדש

שנת נוצר **תורה**

הלך בתום וילך בטח

וימצא חן בעיני אדם

רעות רבות מצא והו

ויתחזק באלהיו

טוב לב בתוחלתו

שמח באמונתו

יוצרו קראו **שמואל שמואל!**

קום עלה בית אל

ושם עודד **חי**

8. Jan 5606.

(א) נקבר בעיר גורניווא

ב

טמון בארץ שוכב
נער בחור וטוב

בן

בנימין מנחם הלוי מינצי

משה שמו

בימי חרפו

בן עשרים ושתים שנה

תם חלדו

בחדש 11 בחמשה עשר בן

שנת תורה

צוה לאביו ולאחיו המואבים

המלו נא על כלתי

העזובה והגלמודה

וכל אשר היה לי

תקה לה

15. Jar 5606

נא

ישראל טיליו

מהיר במלאכתו

בן ב"ץ שנה

נאחו בכבלי מות

בחמישי בעשרה לחדש

שנת תרו לפ ק

שבת וינפש

בניו ובנותיו ואשת היקו

בוכים במר נפש

ביום הזה לבכיה הוכן

נפלה עטרת ראשנו

10. Av 5606.

נב

הן פה שוכנת
לאה אלמנה מאליהו באזיבית

צופיה הליכות ביתה
הלכה לאכול בפרוי ידיה
ביום שבת קדש יידיך אלול

שנת **התרו**

קמו בניה ויאשרוה

44. Elul 5606.

נב

זאת תחיה לזכרון
עמנואל שר שלום

בן מ החר ישעיה נורצי

נפטר **בעשירי בארבעה** לחדש

שנת **תרז** לפ"ק

אתה אל שר השלום

תרחם על **שר שלום**

ויגל **עמנואל**

כי לא תמנו חסדי אל

4. Tevet 5607.

נר

זה שמי

אשר בן אברהם מרבורג

וזאת קבורתי

הלכתי לעולמי

בדרך כל הארץ

ביום כג אדר

לפרט קטן

בי תמנה ימינך

23. Adar 5607.

נה

הן פה שוכב

רפאל מונרולפו הלוי

ישיש ונשוא פנים

לא שב מצבא העבודה

עד אשר חלה חליו למות

ויאסף אל אבותיו

בן שלש ושבעים שנה

בחדש הששי בעשתי עשר יום בו

התרו

בתו וחתנו לזכר אהבתם

הציון הזה הציבו

14. Elul 5607.

נו

רבקה בת אליהו הכהן
 אשת אברהם אליעזר בן פרת
 בת שלשים ושמונה שנה

נפטרת

ביום כד, אלול התרז

מדת הדין עליה הצדיקה
 להוריה ולאישה נשאה עין
 חמלו על בני
 וצורי בשמים ירחם עליכם

24. Elul 5607.

נו

עדה המצבה
 כי פה שוכבת
 הזקנה הנכבדת

מ רבקה

אלמנת כמ' אהרן מורפורגו

הלכה לעולמה

ביום יח, לחדש תשרי

שנת התרח

חתנה ובתה היחידה
 בכאב לב ואנחה
 אל הלקח מחמד עינם
 האבן הזאת
 על קברה חציבו

18. Tisri 5608.

נח

גימא מכני פארינטי

אלמנה מאברהם אשכנזי נ"ע

הלכה בדרך כל הארץ

ביום י"ד לירח מרחשון

שנת תרה לפ"ק

עד זקנה ושיבה הגיעה

ותמיד יראת ה' אוצרה היתה

ושני בניה לזכרון נפשה

הציון הלז הציבו

44. Marchesvan 5608.

נט

וזאת לזכרון

נחמה לוי מונדולפו

תברך מנשים

דרביה דרמי נעם

כי יראת אל מבטחה

ביום י"ז כסליו שנת תרה לפ"ק

בת שמונים שנה ושש שנים

למנוחה באה

ובניה הכואבים

בדמעות אהבה

הציון הלז הקימו

47. Chisleu 5608.

ס

זאת מזכרת
איש מכאובות וידוע חלי
שלמה בן אשר מונק

נגזע ומענה
שוכן בתוך בני נכר
ויהי ידיו אמונה
עד בא השמש
וילך לדרכו
כדרך כל הארץ
יום כב לחדש שבט
שנת תרה לפ"ק

ושני חייו ארבע ושבעים שנה

23. Scevat 5608.

סא

משה מונרולפו הלוי

ילד שעשועים
יקר לכל רואיו
אחבה רבה
להוריו ולקנתו
בן חמש שנים
עלה למרום
יום כ"א לחדש שבט

התרה

80026. Scevat 5608.

סב'

רפאל פינסו

נסע מארץ תלאובות

בשנת ששים לחייו

יום זך שבט התרה

ויטש משכן ביתו

אשה ושבעה בניה

ויאמר להם:

חזקו ואמצו!

יראת אל אוצר כל טוב

ובה תחיו לבטח

27. Seevat 5608.

סב'

גיויה אשת דוד הפץ

יום א' לחדש אדר שני

שנת תרה לפ"ק

פרחה נשמתה ותעל

את מאשרת!

כי עטרת לבעלך היית

בת יקירה להורידך

משגב לבת שעשועידך

יראת אל אוצרך

פרשת כפך לעני

ולזכרון צדקתך

הוריד ואישך

הציון הלז הציבו

44, Secondo Adar 5608.

סד

אברהם אליהו מרדכי

בן שלמה יאני

יקיר לאביו שעשועים לאמו

בן חמש שנים

בירח האיתנים בחג

ביום השני

שנת ולא תטר לפ"ק

טרם אור הבקר

עלה לשמים

וילן שם כי בא השמש

46. Tisri 5609.

סה

מצבת קבורת

רחל מבית לוי

אלמנת יוסף אליעזר מורפורגו

בת שמונים ותשע שנה

נפטרת

בליל ק"י לחדש זיו שנת התרט

יראת אל היא אוצרה

צופיה הליכות ביתה

ותרא כי פנה היום

ותלך לדרכה

יום כלתו הרה ללת

ותלך בת

ורחל באה

47. Jar 5609.

סו

לאורא קלאין מבית רומאניני

רבתי בבנות נאמנת בנשים

חסדה על בניה הגדילה

ותמת פתאם

ליל כג' לחדש זיו

שנת התרט

בת ארבעים שנה ושש שנים

עזבה מודעיה בכאב לבבם

ועל זה עינם יורדה מים

23. Jar 5609.

סז

שלמה טירני

ידיך יה

פנה למעלה

בו ששים שנה ותשע שנים

בימי רצון

בששי בחמשה לחדש

לסדר תכין לך חדרך

שנת תרט לפ"ק

הנה מדתו שלשלמה

שמח בעושיו ביום טובה

מתחוק באלהיו ביום רעה

ויזרח לו השמש כאשר עבר

ולאיש אשר אלה לו

בניו ובנותיו ואשת חיקו

לזכרון

האבן הזאת עליו הקימו

5. Elul 5609.

סח

היום הרת עולם
 שנת תרי"ל לפ"ק
נחמיה בכ"ד יעקב חי מינרבי
 עזב את הארץ
 יצא הקצף
 כי החל הנגף בעם
 דרכי אביו היו לו למופת
 וילך אחריו
 המגפה גברה
 ויעבר והנה איננו

4. Tisri 5610.

סט

שלמה אהרן משה מאיטליא

בו ששים שנה וישש שנים

עזב ארץ תלאובות
 וילך למנוחות

בשלישי לירח האיתנים

שנת תרי"ל לפ"ק

דרכיו דרכי צדק

תם וישר הוא

חסדו גבר על ידאי אל

כי הם שעשו עין

פרס לרעב לחמו

והחזיק באחיו . . .

אוי לנו! המגפה גברה

והצדיק נתפש . . .

3. Tisri 5610.

ע

פה נקבר
בחור נחמד

נסים ברוך חי מאיטליא

עלה אל על

ביום **שבעה** לירח האיתנים

שנת **תרי"ז** לפ"ק

נפלה עטרת ראשו
נהפך לבו ויהי למים

ויקרא לו אביו

ויאמר הנני

וילכו שניהם יחדו

בארצות החיים

7. Tisri 5610.

עא

פה נקברת

פירלה גואיטע

אשת **קולונימוס מתתיה כהן ארא**

נאספה אל עמיה

בת **שלשים** שנה **ושבע** שנים

בשביעי בשמנה לחדש

שנת **יתר** לפ"ק

עת הרה ללת

פגעה בה המגפה

ותצא .

צופיה הליכות ביתה

ותצוה שלשת בניה ובתה

לאבי יתומים

ובעלה הנדכה

הציון הלז הציב

8. Tisri 5610.

עב'

הציון הלו הצב
לזכרון

באר בירנאב

מעיר מונאקו

ויהי כעשר שנים

לשבת בעיר טריאסטי
נקרא אל על

בו ששים שנה ותשע שנים

בשביעי בשמנה לחדש

שנת תר"ז לפ"ק

ויהי ידיו אמונה

עד בא השמש

ויאסף אל עמיו

בתחלואי המגפה

ויטש משכן שלו

שלשה בנים ובת אחת

8. Tisri 5610.

עב'

ויהי ממחרת

יום הכפורים

שנת יתר עז לפ"ק

אברהם מוראביא

בין המתים במגפה

בן ז'יק גדע

אשת חיקו ותשעה בנים
'בכוהו

כי צרתם רבה

14. Tisri 5610.

עד

בת ואביה

מכני חפץ

פה טמונים

בשביעי בנינו

שנת תר"ז לפ"ק

ותלך חנה לדרכה

ויהי ממחרת

והנה משה אחריה

שניהם במגפה תמו

ובמותם לא נפרדו

אשתו ובניו צועקים

לנו אוי ולנו אבוי

יד שדי נגעה בנו

אהבת אבינו לקחה

וזאת לנו לזכרון

הצבה

46. 47. Tisri 5610.

עה

מזל טוב בת מנשה לוצאטו

ילדה נעימה

בתחלואי המגפה

פתע פתאם קטפה

יום כה תשרי תר"ז לפ"ק

הוריה לזכר בת שעשועים

הגל הזה הקימו

25 Tisri 5610.

עח
 חיים בן רפאל שלם

נקרא אל על
 בין המתים במגפה
 ביום שבת קדש
 בשמיני חי לחדש
 שנת יתר עז לפ"ק

תוחלת אדם שוא
 שקר העושר והבל היופי
 אין שלטון במקום הזה
 ירא אל מענה רך
 יקו לאור ויצפה בישע יה
 יום בלע המות לנצח

18. Marchesvan 5610.

עט

זאת מזכרת
 יצחק חיים בן נפתלי פראינד

שבע עשנה שנה

במצר גרתי

ליל שלשים לשבט

נגז רתי לפ"ק

מרגוע לנפשי מצאתי
 הלא אמלל קדוש (א)
 מראה למרי נפש (ב)
 גרמא דעשירא ביר? (ג)
 הורי! התחוקן באל
 כי דרכיו משפט

30. Seevat 5610.

(א) רצי יומן

(ב) כשהיה הולך ר' יומן לבית האזל מוליך עמו (כדי לנחם
 האזלים) שן צנו העשירי, כלומר, ראו מה אירע לי, דין גרמא
 דעשיראה צרי, ולערי גדול משלכם, עשרה צניס היו לו וימותו
 כלם צמיו

(ג) עאס (שן) של צן עשירי

פ

הימי בת שמעון האימאן הכהן

ימי שנותיה

שלש עשרה שנה

ותמת בארץ מולדתה

בעיר לוביאנא

בעשתי עשר חדש

בשלשה לחדש

שנת ית"ל לפ"ק

ותושם בארון

ותבא למקום קבר בישראל

3. Adar 5610.

פא

ראובן ברכיה בן אורי קאנטוני

יצא לחפשי

בפתע פתאם

בעשתי עשר חדש

בתשעה לחדש

שנת ית"ל לפ"ק

וילך ראובן אל המנוחה

9. Adar 5610.

זכרון יעקב

פב'

נעמי מבית פורמיג'ני
אלמנת כ'מהרר יעקב אנקונא

ימי שנותיה

פה תבוא

ביום השבתת שאור נחה

שנת ית' לפ"ק

בגדי אלמנות

שתי פעמים לבשה

בעלה הראשון

נודע בשערים שמו

כ'מהרר רפאל נתן אישכנזי

בניה אשר גדלה

על פניה מתו

בנותיה וחתניה

הציון הלז הקימו

14. Nissan 5610.

אלמנה מיהודה מונק

בחדש השלישי באחד לחדש

בשנת ותתקל לפ"ק

למרומים עלתה

שני חייה שתיים וששים

תחלואיה רבים

ואף גם זאת

צופיה הליכות ביתה

ותהי לסגלת נשים

כי יראת שדי

בלבכה שוכנת

בנה ובנותיה וחתניה

במרירות לב

הציון הלו הקימו

1. Sivan 5610.

פר

חיה פארינטי
אלמנת שלמה טרני

בת ב"ץ שנה

יצאה ממסגר נפשה

כיום ב"ד

לחדש השלישי

שנת אנכי ברחת לפ"ק

לא ארכו לה

ימים או עשור

כגדי אלמנות לבשה

בחפזון

אחרי אישה רצה

בארץ תלאובות

יד עני החזיקה

במנוחות

על שדי תתענג

22. Sivan 5610.

פה

מ"ק

הילדה

שרה מזל טוב

בת משה רוסי

קטפת באבה

יום אשר שברו הלחות

שנת ותרד פלאים לפ"ק

17. Tamuz 5610

פז

חנה אשת יוסף אלמדה

בחדש החמישי בשבעה לחדש

שנת אשרי תבחר ותקרב לפק

בת ארבעים שנה ושבע שנים

נקראת אל על

ותצא מארץ ציה

ימי חלדי כאין

ויכלו באפס תקוה

חל"י גדול יתר מאד

ארוכה לא עלתה

בנותי אל תבכינה

דום אדני לאל (א)

רפואות ותעלה

במרום מצאתי

7. Av 5610.

(א) - מלשון ואלדני זקן (זרחיית ימ' י"ג)

פז

זאת אומרת

שרה אלמנת יצחק מעובריה

בת ען שנה

בכ"ו שבט התרי"א

בשיבה טובה

תמו ימי חלדה

צופיה הליכות ביתה

ביראת אל מבטחה

ולבניה מחסה היתה

ויקומו לבכותה

ויציבוני לעדה

פח

מערת המכפלה

הוקנה הנכבדת

הוקן השיש

לאה בת כהן

אברהם

אשת אברהם הנהן

בן כמ'וה'רר חיים הנהן

ימי שנותיה

ימי שנותיו

גל לאה

ואבא היום

כחצות הלילה

יום הששי ויכלו

שלשים לחדש אדר

עשרה לחדש אדר שני

שנת ימליך מלכותה

ויצא דינה

וימהר אברהם

ותבא לפני המלך

האהלה אל ולאה

שם הגדולה לאה

בהתפללי בקודש קול שמעתי

נודע בשער

בחפזון יצאתי

דודאיה נתנו ריח

כי היה דבר המלך נחוץ

בנחליאל פרחו

קומי לך רעיתי

קול עני דופק

נברך אלהינו

ותצא לאה לקראתו

כי גם מות לא יפריד בינינו

בניהם הכואבים

בעצבת לבם

על צר ומצוק מצאום

לזכר הוריהם

הגל הזה

לעד חרבן ביתם

הקימו

30. Primo Adar.

10. Secondo Adar.

5611.

הקיצו ורננו שוכני עפר (ישעיה כו' יח')

אמונת התמיה היא עיקר מעיקרי תורתנו, בתורה נבזיאים ונכתובים, מנינו שאמונת תחית המתים, היא הכרחית לתורה האלהית (נשמת חיים מאמר א' פרק עו')

בפרק חלק (דף לא') הרצו הראיות מן הכתובים על זה העיקר, והיותר חזקות מהמה, אם מן התורה, הוא מה שאמר אדוננו משה ע"ה, ראו עתה כי אני אני הוא, ואין אלהים עמדי, אני אמית ואחיה, מחלתי ואני ארפא, ואין מידי מלי (דברים לז' לו') וכמו שדרשו סם, אני אמית ואחיה, יכול, יהא מיתה באחד, וחיים באחר, כדרך שהעולם נובה? ת"ל מחלתי ואני ארפא, מה מחילה ורפואה באחד, אף מיתה וחיים באחד, מכאן תשובה, לאומרים אין תחית המתים מן התורה, ואין לנו שנאמר, שפירוש אני אמית ואחיה, על היותו יתברך, יכול לעשותו, לא שיעד עליו, כי הכה הפרשה כלה, תיעד על שיהיה לעתיד לזא, באמרו הלא הוא כמוס עמדי (סם לד') לי נקס ושלם (סם לה') כי קרוז יוס אידם (סם) כי ידיו ה' עמו (סם לו') ומפני זה בגמרא לא עשו דחיים. מהעענה הזאת כמו שעשו בשאר הטענות שהביאו. (ראש אמנה פרק עו')

גם ציד הכזיאים הצטיח הקצ"ה לישראל בתחית המתים, והמקום הראשון תמלא בתפלת מנה, אחת משבע הכזיאות שנצחו לישראל, בצפוסק ה' מומית ומחיה מוריד שאל ויעל (שמואל א' ז' ר') וכן תרגם המתרגם, מומית, ואמר לאחאה ומחית לשאל ואף עתיד לאסקא צחוי עלמא, והפירוש הוא מוכרח, דאי לא תימא הכי, הוה לה לאקדומיה החיים למיתה, ססוף אדם למות, אבל כאן נתנבאה צביאור על תחית המתים, וכן אמרה מוריר שאל ויעל.

גם ביסעיה הנביא סימן כו' יח' סם סם לו חק ומשפט התמיה, באמרו, יחיו מתיך נבלתי יקומו, הקיצו ורננו שוכני עפר, כי על אורות עלך, וארץ רפאים תפיל, וכן תרגם יונתן את הוא מומי מותיק, גרמי נבלתהון את נקיס, ייחון וישבחון קדמך, כל דהו רמן צעפרא, ארי על נהור עלך לעצדי אוריתך, וכאן נרמז שתחית המתים לנדיקים, וכן אמר יחיו מתיך, ר"ל הנדיקים שהם לאל והטל שעתיד הקצ"ה להחיות זו את המתים, כמו שהטל מחיה את הירקות (אורות, פירושו ירקות, כמו ללקט אורות, מלכים ז' ד' לו')

גם פסוק מלא הוא ביחזקאל הנביא סימן לז' יז' לכן הנבא ואמרת אליהם כה אמר ה' אלהים הנכה אני פותח את קצרותיכם והעליתי אתכם מקצרותיכם עמי והבאתי אתכם אל אדמת ישראל: וידעתם כי אני ה' צפתחי את קצרותיכם וזהעלותי אתכם מקצרותיכם עמי:

ונתתי רוחי בכס וחייתם וגו' וצין שיהיה משל מתי יחזקאל, אז
 יהיה הדבר כפשוטו, אין ספק, שצאה הכנזוזה הזאת, להודיע
 לנביא, שכן יהיו כל צית ישראל שמתו צגלות, שעוד יקומו
 מקצריהם ויצאו לאדמת הקדש, וכן הו' דעת המתרגם.
 גם צאיז הנה הוא צקללו יומו על לערו, אמר כי עתה שכתי
 ואשקוט ישכתי אז ינוח לי (איז ג' יצ') ראה נא, איך אורו עיניו צדד
 הזה, והודה עיקר התחיה, צתארו למות צסם שכזה, לשון הנאמר
 צלדיקים, ושכתי עם אצותי (צראשית מו' ל') ושנה לקוראו צסם
 שניה, להראות, כי כמו שהישן עורר משנתו, כך המתים יקומו
 ויעורו משנתם. ורצים משיני אדמת עפר יקומו, (דניאל יצ' צ')
 והראיה הזאת, אין לה שום דחייה וחולשה כלל, כי שם קרא לנתיים
 ישנים, וגור עליהם, שעוד יקומו ויעורו משנתם, אלה לקבל הגמול
 והשכר, ואלה לקבל ענשם צגוף ונפש, וכמו שאמר אלה לחיי עולם
 ואלה לקצרות לדראון עולם (דניאל שס) והנה הקצ"ה הצטיח
 לדניאל, שיחיה עם הצדיקים צתחית המתים, ואמר לו, ואתה
 כך לקן ותנוח ותעמוד לגורלך לקן היומין (דניאל יצ' יצ') ואלה
 הפסוקים הם היותר מוכרחים מכלם, ואינם סוצלים צסם אופן
 פירוש אחר (נשמת חיים מאמר א' פרק טו') ומה שכתבתי
 והפסוקים הצדים מאד, הכמלאים צמקרא, המורים הוראה
 צורה, שלא תסכול פירוש, צהחמת תחית המתים, באמרו אם ימות
 צבר היחיה (איז יד' יד') ואמרו, פלה עקן וילך כך יורד שאלו לא
 יעלה (איז ז' טו') צטרם אלך ולא אשוב (איז י' כא') וזה צאיז
 הרבה, ואמר מזקיהו לא יצרו יורדי צור אל אמתך: מהו זה הוא
 יודך כמוני היום (ישעיה לח' יח' יט') זאת ראה, שיורדי צור הם
 המתים, ונאמר גם כן, כי מות נמות וכמים הנגרים ארצה אשר
 לא יאספו (שנחל צ' יד' יד') הלמתים תעשה פלא אם רפאים יקומו
 (תהלים פח' יא') רוח הולך ולא ישוב (תהלים עח' לו') וכשתחפש
 פסוקי המקרא, כלם, תמצאם מרחיקים תחית המתים צכלל, רק
 פסוקי ישעיה, ועם קלת התצוננות, ימצאך שהוא מוספק, אם הוא
 משל או אמת, ומה שצא מן הפסוק הנגלה לדניאל, ורצים משיני
 אדמת עפר יקומו (דניאל יצ' יצ') ואמר, ותנוח ותעמוד לגורלך
 לקן היומין (דניאל שס) זה גם כן, מה שחיז לצני אדם המצובה
 הגדולה, קלתם הסתפק צהם תחית המתים ספוק גדול, ומקלת
 המאמינים לזאת הפנה, הולרנו לפרש כל פסוק מהפסוקים
 המצואים פירושים רחוקים מאד לקבלם, אצל מענת השאלה
 הזאת, שצרי הנביאים ולשון הספרים, אמנם צאו מוספרים טבע המליחות
 הנהוג, וידוע, שטבע זה המליחות, הוא התחצר נקצות צעלי חיים וצרכיהם,
 והולידם הדומה, ולמיחת הכולד מעט מעט, עד שימות האיש ההוא, ואין
 מן הטבע שישוב האיש ההוא, ויתהרה שנית אחר מותו, אצל צטבע,
 כי כשימותו צעלי חיים, לא ישוב לעולם האנשים ההם, אצל יכלו

ויתכו מעט מעט, עד שיסוצו אל היסודות, ואל החומר הראשון
 צמין מן החזרה, לא יסאר עמה חלק מוגבל, ברמז אליו, שנאמר
 זו, זה היה כך וכך, ושהאדם לזדו, נדצק צו השפע האלהי, והוא
 חייב שיהיה צו דבר עומד, לא יאצד ולא יפסד, אמנם גוף האדם
 יאצד כשאר אישי צעלי חיים, כלם הורו על זה ראיות עיוניות אלל
 מי שנחלק לחקור על אלו הדברים העמוקים ר"ל השאר הדבר
 ממה שמגיע לאדם, וזהו הדבר אשר צטבע, והוא אשר קראוהו
 ספרי הנבואה, נפש או רוח, צשתוף הסם, ואצדת הגוף ושוצו למה
 שהורכב ממנו המין ההוא מן החזרה, כמו שצא צפסוק וישוצ
 העפר אל הארץ כשהיה והרוח תשוב אל האלהים אשר נתנה
 (קהלת יב' ט') זהו אשר צטבע, וכפי הענין ההוא, צאו הפסוקים ההם
 כלם, ואין הפרש צין אמרו אם ימות גבר הימיה (איוב יד' יד') וצין אמרו
 המן הסלע הזה נוליא לכס מים (צמדצר כ' י') שאין זה צטבע, אצל
 נמנע צו, אלא שכבר יאלו המים מן הסלע צמופת, וכן תחית המתים
 הוא מן המופתים, ואין הפרש צין היסוף כושי עורו (ירמיה יג' ג')
 צין אמרו הלומתים תעשה פלא (תהלים פח' יא') וכבר נהסף מראה
 היד העתורה ללצן, ואילו יאמר אומר שא"א שיתנועע הדומה, היה
 אומר אמת, לפי מה שצטבע, ולא יכזב זה המחמר שוב המטה
 נחש, אחר שהוא מופת, כן כל מה שתנאלאכו מהרחקת שוב המתים
 הוא על מה שצטבע, ואין זה אותה שוב המתים, כשירלה הסם צשוצם.
 (ר"מ' צ"ס' צמאמר התחיה)

אמר הסם יתצרך למטה, ואת המטה הזה תקח צידך אשר תעשה
 צו את האותות (שמות ד' יז') ואמר אלישע לגיחזי, ושמת משענתי על
 פני הגער (מלכים ז' ד' כט') ועל זה הדרך, הוא הענין צתחית המתים.
 כי גוף הדיק, מלד הרושם שנשאר צו, מהרוח האלהי, שהיה משכן לו,
 יהיה מוכן, צלי ספק, אל שיקבל הרוח האלהי ההוא, שנית, יותר ממה
 שהיה צראשונה, כאמרו זכרונם לברכה, מאי דלא הוה, הוי, מאי דהוה,
 לא כל שכן? כלומר שהדבר שלא היה ראוי לקבל, כח העליון, וקצלו
 פעם אחת, כל שכן שראוי שיקצלו פעם שנית, לפי שכבר נשאר צו,
 איזה רושם והכנה, לקצלו פעם אחרת, נותר צנקל מצראשונה,
 והמקבל, שיש צו הכנה לקבל, איזה כח או שפע, כאלו יש צו כח
 להכריח, הנותן, להשפיע עליו השפע או הכח ההוא, כמו שנראה
 שהאש שאין מדרכו לירד למטה, שהנר, כאשר נשאר אחר שכבה
 כח האש צה, ומעלה עשן כל שהוא, אם יושם הנר ההוא שכבה,
 תחת נר אחר דולק, יכריח העשן העולה מן הנר שכבה, להוריד
 הלה צרך העשן, אל הנר שכבה, וישוצ הדלק בצראשונה, ולזה
 הוא, שדומה הכתוב נשמת אדם לנר כאמרו נר ה' נשמת אדם
 (משלי כ' כז') כלומר כי נשמת אדם, היא כאור הנר הדולק, לפי
 שכמו שאור הנר הדלוק, אף אחר שנסתלק האור מהפתילה, תשוב
 להדלק שנית, יותר צנקלה מצראשונה, מסצת הרושם שנשאר צה
 מהאש, כן אור הנפש, אחר שנסתלק מן הגוף, אפשר שישוב
 אל הגוף, ויחול צו שנית, צסצת ההכנה שנשאר צו יותר
 צנקל, ממה שחלה צו צתחלת היגירה, חה יהיה כאשר תגזור
 החכמה האלהית. (עקרים מאמר ד' פרק לה')

לוח הנפטרים

א	כמ"ה ר"ר יעקב לוצאטו
ב	יעקב קאפרילים
ג	יצחק פורמיגיני
ד	יחיאל בנימן סגרי
ה	רפאל נתן אשכנזי
ו	מרדכי יצחק קולוניא
ז	אברהם אליעזר הלוי
ח	אברהם חי די קולוניא
ט	משה זכות נורצי
י	בלהה בת שבע סגרי
יא	כמ"ה ר"ר רפאל ברוך סגרי
יב	מלכה צפרה סגרי
יג	משה ברוך לוצאטו
יד	שושנה לוצאטו
טו	יחיאל ויואנטי
טז	עמנואל הכהן
יז	פינחס ויואנטי
יח	משה סגרי
יט	יוסף לוצאטו
כ	שמחה מורפורגו
כא	תמר זלמן
כב	שלמה מורפורגו
כג	רבקה ויואנטי
כד	כמ"ה ר"ר יצחק לינגי
כה	אברהם קוציר
כו	יוסף פינסו
כז	יעקב כהן - בארג
כח	יצחק קוריאל
כט	דוד לוצאטו
ל	יצחק הלוי
לא	מנשה חפץ
לב	רחל ומשה רוסו
לג	אסתר לוצאטו
לד	עמנואל וואלף
לה	דוד כהן ארא
לו	יואל מאיר וואלפלער
לז	לאה מורפורגו

לוח הנפטרים

יעקב ברוך הלוי	ר	לח
מלכה הלוייה	מ	לט
אורי סגרי	ר	מ
משה חי ישורון	"	מא
משה יהושע לוצאטו	"	מב
רבקה הלוייה	מ	מג
מאיר גריגו	י	מד
אליה ויניציאן	ר	מה
יצחק יוסף הכהן	"	מו
יוסף חכהן עהרענפריינד	"	מז
מלכה רבקה פינקרלי	מ	מח
שמואל חי מורפורגו	ר	מט
משה מינצי הלוי	"	נ
ישראל טילין	"	נא
לאה באזיבי	מ	נב
עמנואל שר שלום נורצי	ר	נג
אשר מרבורג	"	נד
רפאל מונדולפו חלוי	"	נה
רבקה בן פרת	מ	נו
רבקה מורפורגו	"	נז
גימא אשכנזי	"	נח
נחמה לוי מונדולפו	"	נט
שלמה מונק	ר	ס
משה מונדולפו הלוי	י	סא
רפאל פינסו	ר	סב
גיויה חפץ	מ	סג
אברהם אליהו מרדכי יאני	י	סד
רחל מורפורגו	מ	סה
לאנרא קלאין	"	סו
שלמה טרני	ר	סז
נחמיה מינרבי	"	סה
שלמה אהרן משה מאיטליא	"	סט
נסים ברוך חי מאיטליא	"	ע
פירלה כהן ארא	מ	עא
באר בירנאב	ר	עב
אברהם מוראביא	ר	עג
חנה ומשה חפץ	י	עד

לוח חנפטרים

מזל טוב לוצאטו	י	עח
שמחה פינקרלי	מ	עו
יעקב קאסטיליוני	ר	עז
חיים שלם	"	עח
יצחק חיים פראינד	"	עט
הימי האימאן הכהן	י	פ
ראובן ברכיה קאנטוני	ר	פא
נעמי אנקונא	מ	פב
רוזא מונק	"	פג
חיה טרני	"	פד
שרה מזל טוב רוסי	י	פה
חנה אלמידה	מ	פז
שרה מעובדיה	"	פו
אברהם ולאה הכהן	ר	פח